

**Szczegółowy system oceniania z lekcji etyki w klasach I – III oraz w klasie IV – VIII
w Szkole Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca
w Warszawie**

Etyka to dział filozofii, który nie daje jasnych i jednoznacznych odpowiedzi na stawiane pytania czy omawiane problemy. Ze względu na to, że ukazuje często wiele podejść do tematu, narzędzia kontroli i oceny nie mogą być standardowe jak w przypadku matematyki, języka polskiego czy fizyki. Oprócz posiadanej wiedzy, od ucznia oczekuje się przede wszystkim samodzielnego myślenia i umiejętności wypowiedzi popartej argumentami.

Specyfika przedmiotu powoduje, że większość kompetencji (np. empatia, wrażliwość, moralność) trudno jest poddać ocenie, dlatego nauczyciel przede wszystkim powinien podawać uczniowi informację zwrotną dotyczącą jego udziału w zajęciach. W skład oceny należy zaliczyć aktywność ucznia, jego zdolność do prezentowania własnych przekonań, być może nawet zainteresowanie inicjatywami społecznymi w szkole lub poza nią (np. wolontariat, udział w akcjach miejskich, teatr, pomoc osobom starszym itp.).

Podsumowaniem udziału w zajęciach z etyki jest ocena wyrażona w skali cyfrowej.

Klasy I – III

Podstawowe obowiązki ucznia:

Na lekcję uczeń przynosi potrzebne przybory i materiały o które prosi nauczyciel w zależności od omawianego tematu. Ich brak jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji. Trzy nieprzygotowania w semestrze oznaczają jedynkę. Uczeń nie krytykuje i nie ocenia poglądów innych, nie jest także oceniany za swoje poglądy przez nauczyciela. Z szacunkiem odnosi się do pozostałych uczestników lekcji.

Formy oceniania:

- Odpowiedzi ustne.
- Praca w grupach (prace plastyczne, scenki, dramy).
- Praca na lekcji.
- Przygotowanie materiałów do lekcji.
- Prace dodatkowe.
- Prace domowe.
- Aktywność.
- Prace pisemne.

Praca w grupach oraz praca indywidualna:

- może być oceniona oceną cyfrową lub plusem,
- nauczyciel ma prawo wystawić uczniowi ocenę niedostateczną za niewykonanie pracy na lekcji
- nie podlega ocenie talent plastyczny, muzyczny i literacki, prace powinny dowodzić zrozumienia przez ucznia przekazywanych treści.

Prace dodatkowe:

Są to zadania dla uczniów starających się o ocenę celującą. Wykraczają one poza wymagania określone przez podstawę programową oraz realizowany program. Specyfikę prac dodatkowych, termin ich wykonania, ustalany jest wspólnie przez nauczyciela oraz uczniów.

Prace domowe:

Prace domowe dzielę na: obowiązkowe i fakultatywne. Prace nieobowiązkowe są przeznaczone dla uczniów szczególnie interesujących się etyką. Za takie zadania można otrzymać ocenę celującą. Prace domowe dodatkowe są zawsze sprawdzane przez nauczyciela. Prace domowe obowiązkowe nie wykraczają poza ramy podstawy programowej oraz realizowanego programu oceniane są maksymalnie na ocenę bardzo dobrą. Prace domowe mogą, ale nie muszą być sprawdzane oraz ocenianie.

Aktywność:

Uczeń wyróżniający się aktywnością otrzymuje na lekcji „+”. Trzy plusy składa się na ocenę bardzo dobrą.

Nieprzygotowania:

Uczeń ma prawo trzy razy w semestrze być nieprzygotowanym do zajęć (brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej). Fakt ten winien zgłosić nauczycielowi prowadzącemu przed rozpoczęciem lekcji.

Sposoby komunikowania o osiągnięciach:

Uczeń powiadamiany jest o swoich ocenach na bieżąco (zaraz po ich uzyskaniu) ustnie przez nauczyciela. Oceny z prac pisemnych wpisywane są do dziennika elektronicznego.

Zasady oceniania uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce:

Dostosowanie prac pisemnych i ustnych do możliwości ucznia. Jeśli praca jest pisana w klasie, np. sprawdzian, uczeń taki ma prawo do wydłużenia czasu, indywidualnego wyjaśnienia mu poleceń, głośnego ich odczytania przez nauczyciela. Jeśli pisanie sprawia mu problem, stosuje się w miarę możliwości test wyboru bez pytań otwartych.

Kryteria oceniania:

Przy ocenie prac pisemnych u uczniów nie uwzględnia się popełnionych błędów ortograficznych, ale zgodność pracy z tematem, argumentację, samodzielność i wysiłek włożony w jej wykonanie.

| OCENA | OPIS WYMAGAŃ |
|-------------------------------|---|
| Niedostateczny (ndst) 1 | Uczeń: - nie opanował wymaganych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania, - nie brał aktywnego udziału w zajęciach, - nie wykazywał żadnych chęci do poprawy swojej oceny, - odmawiał wykonania zadania, nie próbował, nie starał się. |
| Dopuszczający (dop) 2 | Uczeń: - słabo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, - większość zadań wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, - wymaga dodatkowego wyjaśnienia sposobu wykonania pracy, - nie przestrzega limitów czasowych, - często nie kończy rozpoczętych działań. |

| | |
|----------------------------|---|
| Dostateczny (dst) 3 | Uczeń: - opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej, - samodzielnie rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, - wymaga wsparcia i pomocy ze strony nauczyciela. |
| Dobry (db) 4 | Uczeń: - potrafi zrozumieć ogólny sens słuchanych tekstów prezentowanych na lekcjach, - potrafi udzielić poprawnej odpowiedzi na znane pytania, - opanował wiadomości określone programem nauczania na poziomie dobrym, - poprawnie stosuje zdobyte wiadomości. |
| bardzo dobry (bdb) 5 | Uczeń: - potrafi swobodnie posługiwać się słownictwem wprowadzanym i utrwalanym na zajęciach, - potrafi zrozumieć sens słuchanych tekstów prezentowanych na lekcjach, - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania, - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, - rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania. |
| Celujący (cel) 6 | Uczeń: - spełnia wymagania programowe oraz wykazuje biegłość w posługiwaniu się zdobytymi wiadomościami, - jego wiedza wykracza poza program nauczania, - samodzielnie i twórczo interesuje się omawianą tematyką, korzystając z różnych źródeł informacji, - biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, - przygotowuje dodatkowe prace zlecane przez nauczyciela. |

Klasy IV –VIII

Do pomiaru osiągnięć ucznia będą służyć następujące formy pracy:

- udział w dyskusji, rozmowie nauczającej,
- projekt indywidualny bądź zbiorowy,
- wypowiedź ustna ukazująca zrozumienie pojęć bądź problemu,
- prace graficzne: plakat, rysunek, kolaż, makieta, komiks,
- filmy video, prezentacje multimedialne, - wypowiedzi pisemne w formie eseju bądź rozprawki,
- praca z tekstem w aspekcie rozumienia i analizy tekstu.

Ocenie podlega:

- aktywne uczestniczenie w lekcji,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- przygotowanie materiałów do lekcji,
- przygotowanie argumentów do dyskusji,
- prace domowe,

- sprawdziany,
- prezentacje,
- prace dodatkowe.

Wymagania na ocenę:

1. **celujący:** – samodzielne przygotowanie prezentacji/projektu, aktywny udział we wszystkich lekcjach, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki, systematyczne przygotowanie do lekcji, podejmowanie zadań dodatkowych, samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem, lecz zdecydowanie w stopniu wykraczającym poza standard i program obowiązkowy.
2. **bardzo dobry:** – systematyczne przygotowanie do lekcji, czynny udział w zajęciach/dyskusjach, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii, odrobione prace domowe.
3. **dobry:** – systematyczne przygotowanie do lekcji, częsty udział w dyskusjach, rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozofii, odrobione prace domowe.
4. **dostateczny:** – rozumienie omawianych zagadnień, sporadyczny udział w dyskusjach.
5. **dopuszczający:** – bierny udział w lekcjach.
6. **niedostateczny:** – niespełnienie powyższych warunków.

Poza powyższymi ocenami stosowane są również „plusy”, głównie za aktywność na lekcji i niektóre prace domowe, oraz „minusy” za nieprzygotowanie do lekcji, brak pracy domowej lub niepodjęcie działań obowiązkowych poleconych przez nauczyciela (trzy „plusy” stanowią ocenę bardzo dobrą, zaś trzy „minusy” - ocenę niedostateczną).

Na lekcji przewidziane są sprawdziany w formie prac pisemnych bądź testów, jeśli materiał zrealizowany przez nauczyciela umożliwia sporządzenie spójnego treściowo sprawdzianu. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni.

Prace dodatkowe:

Są to zadania dla uczniów starających się o ocenę celującą. Wykraczają one poza wymagania określone przez podstawę programową oraz realizowany program. Specyfikę prac dodatkowych, termin ich wykonania, ustalany jest wspólnie przez nauczyciela oraz uczniów.

Prace domowe:

Prace domowe dzielę na: obowiązkowe i fakultatywne. Prace nieobowiązkowe są przeznaczone dla uczniów szczególnie interesujących się etyką. Za takie zadania można otrzymać ocenę celującą. Prace domowe dodatkowe są zawsze sprawdzane przez nauczyciela. Prace domowe obowiązkowe nie wykraczają poza ramy podstawy programowej oraz realizowanego programu oceniane są maksymalnie na ocenę bardzo dobrą. Prace domowe mogą, ale nie muszą być sprawdzane oraz oceniane.

Jak poprawić ocenę semestralną/roczną?

Uczeń musi uzupełnić zaległe prace, zaliczyć sprawdziany lub poprosić o wyznaczenie prac dodatkowych i odrobić je w terminie ustalonym z nauczycielem.

Sposoby informowania uczniów i rodziców.

- Na pierwszej lekcji zapoznajemy uczniów z PSO.
- Wymagania na poszczególne oceny udostępniamy uczniom.
- Oceny cząstkowe są jawne.
- Wychowawca klasy na zebraniach lub podczas spotkań indywidualnych informuje rodziców o ocenach.

Formy pracy oraz ocenianie ucznia cudzoziemca na wszystkich poziomach edukacyjnych:

Uczeń cudzoziemiec to uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Należy więc dostosować wymagania do jego możliwości, stwarzając mu warunki do edukacji i rozwoju. Należy traktować takiego ucznia jak pełnoprawnego uczestnika zajęć, uwzględniając jego problemy językowe i społeczne.

- Uwzględnienie w ocenie zaangażowania w pracę, podejmowania prób rozwiązania zadania, problemu. (Nie należy oceniać strony językowej — dopuszczamy błędy gramatyczne, składniowe, ortograficzne — najważniejsza jest komunikacja, czyli zaakceptowanie każdej informacji świadczącej o zrozumieniu przez ucznia tematu, problemu).
- Umożliwienie uczniowi wykazania się wiedzą i umiejętnościami z danego tematu, poprzez dostosowanie metod pracy do jego możliwości językowych, np. zapis graficzny, wykonywanie doświadczeń.
- Zapewnienia pomocy w odrabianiu lekcji, np. w tłumaczeniu poleceń, wyjaśnieniu, co trzeba zrobić.
- Monitorowania i badania przyczyny niepowodzeń szkolnych, jeżeli takie przyjdą, sprawdzając np. czy bariera językowa nie spowodowała utraty motywacji do nauki.

Ocenianie wiadomości i umiejętności ucznia cudzoziemskiego, którego znajomość języka polskiego jest bardzo słaba:

- Indywidualizacja nauczania i stosowanie odrębnych kryteriów oceniania różnych sfer aktywności ucznia. Kryteria te powinny uwzględniać możliwości językowe ucznia (np. jednowyrazowe odpowiedzi, rozumienie zagadnienia, a nie słowne lub pisemne wyjaśnianie).
- Stosowanie innych sposobów sprawdzania wiedzy: uproszczone polecenia, wykorzystanie rysunków, schematów, tabel, wykresów itp.- poziom komunikacyjny.
- Niewystawianie oceny niedostatecznej z prac pisemnych, do momentu opanowania języka polskiego.
- Monitorowanie procesu kształcenia i przekazywanie uczniowi informacji (w formie informacji zwrotnej) uwzględniające: jakie postępy uczeń zrobił, co umie, nad czym powinien popracować i w jaki sposób.

Dostosowanie oceniania do nauczania zdalnego

- Materiały są zamieszczone na wskazanej przez nauczyciela platformie elektronicznej
- Uczniowie przesyłają prace drogą elektroniczną wskazaną przez nauczyciela
- Ocenianie według dotychczasowych kryteriów